

24.11.2020

Žiadosť o ďalší rozvoj globálneho vzdelávania na Slovensku v kontexte výsledkov meraní globálnych kompetencií OECD PISA

Vážený pán minister školstva Gröhling,

v ostatných týždňoch sme boli recipientami dôležitých výsledkov meraní globálnych kompetencií OECD PISA. V mene Ambrely, ktorá združuje organizácie aktívne v oblasti globálneho a hodnotovo-orientovaného vzdelávania, si dovoľujeme vyjadriť Vám a Vašmu ministerstvu povzbudenie do ďalšej práce v oblasti globálneho vzdelávania. Opakovane tiež vyjadrujeme otvorenosť s Vami a Vaším tímom na ministerstve túto oblasť vzdelávania na Slovensku rozvíjať ďalej.

Dobrou správou je, že sa Slovensko v meraniach umiestnilo nad priemerom krajín OECD. Veríme však, že v istých oblastiach, na ktoré meranie poukázalo, je potrebné spoločne pracovať na zlepšení.

Viac ako polovica žiakov na Slovensku v meraní globálnych kompetencií skončila na top úrovni, resp. nad priemerom OECD. Výsledky merania nás ale upozornili aj na to, že približne 43% žiakov, čo sa globálnych kompetencií týka, je rizikovou skupinou. Je jasné, že rizikovní žiaci za tieto svoje výsledky v istej miere nesú zodpovednosť sami. Usudzujeme však, že vo veľkej miere spadli do rizikovej skupiny z dôvodov nesystematického zaradenia globálneho a hodnotovo-orientovaného vzdelávania do vzdelávacieho procesu. To potvrdilo aj [mapovanie globálneho vzdelávania na Slovensku Ambrelou a jej členmi](#).

Výsledky meraní nás taktiež poučili v tom, že žiaci z lepších socioekonomických podmienok majú svoje globálne kompetencie rozvinutejšie, ako tí z horších socioekonomických podmienok. Aj tento fakt naznačuje, že dobrý výsledok Slovenska v meraniach OECD PISA bol do veľkej miery ovplyvnený socioekonomickými podmienkami žiakov (a teda aj ich prístupom ku kvalitnému neformálnemu a informálnemu vzdelávaniu v tejto oblasti) nie jeho systematickou prítomnosťou vo vzdelávaní.

Nesystematická implementácia globálneho vzdelávania prirodzene zapríčiňuje, že žiaci z horších pomerov sa ku kvalitnému globálnemu vzdelávaniu nevedia dostať. A to ani v prostredí domova, ani v prostredí škôl. Do istej miery sa tento výpadok snažia suplovať mimovládne organizácie združené v Ambrele. Avšak ani celková suma 2,4 milióna EUR, ktorú boli schopné vložiť do rozvoja globálneho vzdelávania na Slovensku v rokoch 2018 a 2019 nepostačovala na jeho systematizáciu. A to aj napriek tomu, že členské organizácie Ambrely vyškolili takmer jednu tretinu všetkých učiteľov a učiteliek realizujúcich GV na Slovensku.

Aj v tomto kontexte Vás žiadame o implementáciu piatich krokov smerujúcich k systematizácii rozvoja globálneho vzdelávania na Slovensku:

- o systematický presun kompetencií a zodpovedností za rozvoj globálneho a hodnotovo-orientovaného vzdelávania z MZVaEZ SR na MŠVVaŠ,

- o spustenie procesu príprav Národnej stratégie globálneho vzdelávania SR, respektíve zaradenie indikátorov na meranie rozvoja globálneho vzdelávania do akčného plánu pre NPRVV SR,
- o podporu systematizácie globálneho a hodnotovo-orientovaného vzdelávania cez zriadenie a financovanie pozície koordinátor/ka pre globálne a hodnotovo-zamerané vzdelávanie na slovenských školách,
- o zriadenie fondu na podporu neformálneho vzdelávania, ktorý by zároveň zabezpečil transformáciu dobrej praxe z neformálneho vzdelávania do procesu formálneho vzdelávania.
- o zaradenie globálneho a hodnotovo-orientovaného vzdelávania do štátnych vzdelávacích programov.

Rozumieme, že v súčasnosti sa vláda, ministerstvá a širšia spoločnosť na Slovensku prioritne zaoberajú zvládnutím krízy pandémie koronavírusu. Aj v rámci nej však môžeme byť svedkami efektívnosti polarizujúcich síl v spoločnosti, ako aj dezinformačných kampaní a hoaxov na veľkú časť, dovoľíme si tvrdiť, globálne „nevzdelaného“ obyvateľstva. Žiadame preto aj v tomto kontexte o zváženie čo možno najskoršieho stretnutia s relevantnými predstaviteľmi MŠVVaŠ SR a priestor na diskusiu k vyššie navrhovaným opatreniam a návrhom.

S pozdravom,

za predsedníctvo Ambrely:

Anna Mária Benková (ADRA Slovensko)

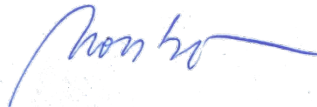
Andrea Najvirtová (Človek v ohrození)

Zuzana Matúšová (Habitat for Humanity)

Iveta Novotná (Nadácia Integra)

Jakub Žaludko (Ambrella)

Daniel Kaba (Ambrella)

ČLENOVIA

Národné dobrovoľnícke centrum

POZOROVATELIA

